هریک از شما مسئولید و دربارۀ رعیت خود سوال می‌شوید،

از عبدالله بن عمر ـ رضی الله عنهما ـ روایت است که رسول الله ـ صلی الله علیه وسلم ـ فرمود: «كُلُّكُمْ رَاعٍ فَمَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ، فَالأَمِيرُ الَّذِي عَلَى النَّاسِ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُمْ، وَالرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُمْ، وَالمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ عَلَى بَيْتِ بَعْلِهَا وَوَلَدِهِ وَهِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْهُمْ، وَالعَبْدُ رَاعٍ عَلَى مَالِ سَيِّدِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُ، أَلاَ فَكُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ»: «هریک از شما مسئولید و دربارۀ رعیت خود سوال می‌شوید، بنابراین امیری که بر مردم گمارده شده مسئول آنان است و دربارۀ آنان سوال خواهد شد؛ و مرد مسئول خانواده‌ی خود است و دربارۀ آنان سوال خواهد شد؛ و زن مسئول خانۀ شوهرش و فرزند اوست و دربارۀ آنان سوال خواهد شد؛ و برده مسئول مال آقای خود است و دربارۀ آن سوال خواهد شد؛ پس بدانید که همۀ شما مسئولید و همۀ شما دربارۀ رعیت خود مورد سوال و بازخواست قرار خواهید گرفت».

[صحیح است] [بخاری و مسلم در روایت آن اتفاق دارند]

پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ خبر می‌دهد که هر مسلمانی در جامعه مسئولیت‌هایی دارد که باید به آن رسیدگی کند و آن را بر دوش بگیرد. چنانکه امام و امیر مسئول کسانی هستند که الله مسئولیت آنان را به آنها سپرده است، بنابراین باید از دین آنها محافظت کند و از آنان در برابر ستمگران حمایت کند و با دشمن آنان جهاد نماید و حقوق‌شان را پایمال نسازد. و مرد در مورد خانوادۀ خود مسئول است که هزینۀ زندگی آنان را بر عهده بگیرد و با آنان به نیکی معاشرت کند و آموزش و تربیت‌شان را بر عهده گیرد. و مسئولیت زن در خانۀ شوهرش این است که امور خانه‌اش را به نیکی تدبیر کند و فرزندانش را تربیت کند و دربارۀ این مسئولیت سوال خواهد شد. و خادم - چه برده باشد و چه کارگر - دربارۀ مال آقایش مسئول است و باید آنچه در اختیار اوست حفظ کند و خدمت او را به جا بیاورد و از او در این باره سوال خواهد شد. بنابراین هرکس در مورد آنچه مسئولیتش به او سپرده شده، مسئول است و هرکس دربارۀ رعیتش سوال و بازخواست خواهد شد.

http://www.sunnah.global/hadeeth/fa/show/5819